

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VI. Christi morientis duplex potus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ni lagenam neminis ore libatam reddi iubens. Ego quidem, aiebat, exercitui meo, non mihi stiebam. Ita verissime Christus non sibi, sed humanæ genti stiebat, nos ab interitu servatos cupiebat.

S. V. Christus moriturus sitiens cervo collatus.

Anit Rex David: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima ad te Deus.* Mirari quis non immerito possit, cur Christus in divinis libris sæpius conferatur cervo. Causarum aliquot eruiamus.

I. Cervus capitalis hostis colubrorum & serpentium. Ubi ubi occasio pugnae, digladiantur inter se. Cervus serpentes è cavernis suis vel halitu educit, & interficit. Hinc cervo venena glutientis sitis maxima. Christus cum antiquo pugnans serpente, delictorum nostrorum virus attraxit: *Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Hinc sitis tam acerba.

II. Cervus sagittâ læsus, dum potest currit, tamquam fugâ & cursu exculsus sagittam, hinc accendit sitim. Christus amoris telo faucibus, non solum pro universis simul hominibus, sed pro singulis scortim pari paratissimus fuit, à parte quodammodo inhibendus. Immensi telum amoris illum impulit ad cursum è celo in terram conficiendum. *A summo calo egresso ejus ad curvendam viam, & occursum ejus usque ad summum ejus.* Quid miramur maximam sitim post tam ingentem cursum?

III. Cervus quandoque altiusculam sepem transmisurus saltu, seipsum misere configit palo. Christus in horto sepe præaltam è mero dumtaxat textam vidit & cohortuit. Nam *payere capit, raderet, & mœstus esse.* Jamque transire cupiens, *Pater, inquit, si possibile est, transeat à me calix iste, transeat, transeat.* Molebatur saltum. Quippe viderat sibi præsentia flagella, orbiculare vepretum, trabales clavos, execrandam crucem, doloribus & opprobriis plenissimam. Ah quam acuta, quam alta, quam horrenda seps! Sponsa quasi prælagiens, & ideo mœnens, *Fuge, inquit, dilectè mi, & assimulare capere humilique cervorum super montes aromatum.* Malè meruebat scilicet

cervorum super montes aromatum. Malè meruebat scilicet sponia, ne in monte Golgothæo sicut sibi repereretur sponsus. Hoc certè loco nobilissimus ille cervus in sepe ex cellam sese inde horribili crucis palo infixit. *Ego pono animam meam, inquit, ut erum, samam eam.* Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam à seipso.

IV. Spiritus divinus, scriba est non tantum velociter scribens, sed planè admirandus, qui literulâ unâ, apicè vel unico complura claudit mysteria. Psalmus vigesimus primus de Christi cruciatibus conscriptus est totus. Inscriptio hujus Psalmi: *Pro susceptione matutinâ.* Hebrææ vocis origine spectatâ, inscriptionem hanc habemus: *Pro cervâ matutinâ.* Ita Basilii, Hieronymus, Bellarminus nos erudiunt. Rectè *Cervâ*, quia pati maximè ad carnem Christi pertinebat. Quod Petrus asserens, *Christo igitur, inquit, in carne passio, & vos eadem cogitatione armamini.* Hæc cervâ, Christi caro, fixa patibulo a venalem aspitem triumphavit. Hinc illud triumphale carmen pro cervâ sitiente ac moriente, quæ matutinis horis ad vitam rediit. Hinc cervâ matutinâ dicitur.

S. VI. Christi sitiens duplex potus, sed miserissimus.

Cum illud roboris prodigium Samson mille Philisthæos asini mandibula in unum velut acervum jugulasset, horrendum sitiens clamavit ad Dominum: *Tu dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam atque victoriam: & en sitim morior.* Aperuit itaque Dominus molarem dentem in mandibulâ asini, & egressæ sunt ex eo aquæ. Quibus haustu refocillavit spiritum, & vires recepit. Christus crucifixus omnes Acherontis exercitus profligavit. Victoria & salus maxima. Interim clamabat victor: *En sitim morior.* Ah, mi Deus, liceat nobis ad modulum humanum loqui, quomodo hæc res Angelos præterit? quomodo

A huic occasione desuerunt? quomodo Christum extremè sitientem neglexerunt? Danielem in lectum cavo necari fame non permiserunt? nonnam ei per Abacuc abundè ministrarunt; Elia famem & strim cibo & potu crederunt. Sed & Christi esuritionem post quadragintadiale jejunium obsequiis suis levârunt; at verò sitim in erace vehementissimam nec aquæ quidem caliculo sedârunt. Fel in acam, acetum in potum offertur: Angeli silent & dissimulant.

Cacodæmon admiranda duo celebravit convivium. Primum in paradiso, ubi mera eaque pretiosa, sed furtiva poma appotuit. Hujus convivii sumptus neculum ad ultimum allem perfolvimus: ex gre alieno adhuc laboramus. Altero convivio diabolus meros lapides appofuit, & convivam Dei Filium, quem non noverat, invitavit, & ad alacriter edendum familiari sermone animavit. Judæi faxeo illo longè funestius truxerunt convivium, fel pro edulio, acetum pro vino Domitico appofuerunt. Bis, ut diximus, accepit Christus potum in supplicii clivo. Primum, antequam in crucem suffusus, vinum myrtharum, seu acetum felle mixtum. Moris erat, uti est hodièque, reis ad supplicii locum perductis vinum generosius offerre, ut mortem & misus considerarent, & facilius tolerarent. Judæi, eâ quidem specie quâ morem retinerent, re autem verâ, ut Christo rursus illuderent, pro vino vappam evanidam, mucidam, felleam attulerunt. Nam ex contumeliâ, ut Chryostomus ait, fel desiccatum panis loco vappæ intriverunt, non pectori roborando, sed gurgulii discruciendo, quem solum hæcenus non leserant. Ne quæ ergo pars corporis à cruciatu foret libera, & ne quid ipsi ludibriorum omitterent, hoc genus potionis tam abominandæ excogitarunt. Consentaneum fel ita Christo præbitum, ut esset cibus simul & potus, quamquam magis fuerit potus quam cibus. Euthymius dilucide, *Arburor, inquit, fragmenta aridi fellis in aceto emollita fuisse, ut acetum quidem loco vini esset, illa verò fragmenta pro buccellâ panis.* Et præcipue sanè potum dederunt, consecutivè etiam cibum. Hic enim qui animo desituerunt, vinum præbere solent injecto pane, ut primum bibentes, postmodum etiam possint edere. Hunc autem potum felleum libare Christus voluit, potatè reculavit, non tam hostium barbarie, nec potius amaritie offensus, quam ut ostenderet, se placidè Patris arbitrio ad mortem progredi, non autem doloris impatientiâ præcipitem ferri, nec ultro tibi mala & necem accelerare.

Christus in supplicii clivo bis potum accepit.

Christus in supplicii clivo bis potum accepit.

Euthymius in cap. 27. Matih.

Luc. cap. 23. v. 37.

Hoc dupli potus Christus Adami gulam expiavit.

Hic quis suam ipse conscientiam interroget, quem modum in cibo potuque sumendo teneat, num temperantia ac sobrietatis metas non transiliat, num fellis & acceti memor subinde gulam frenet, an verò potius omnes illi habenas laxet, nec genium re ullâ fraudet. Itaque secum ipse constituat, quam hæc in re deinceps legem velit servare. Heu quam nullam pro Christo, pro nobis sitim ferimus! Quoties mensam & pocula non plures tantum horas, sed in alterum sæpe solem producimus? quoties exultante verecundiâ verbis & factis pudendis, linguâ & manibus propudiosis, omnem pudorem inter

Diabolus duo celebravit convivium: Primum in paradiso Alterum in deseco.

Christus in supplicii clivo bis potum accepit.

Euthymius in cap. 27. Matih.

Luc. cap. 23. v. 37.

Hoc dupli potus Christus Adami gulam expiavit.

A cenâ sumitur.

rem inter bibendum exuimus? nec tamen ignorare possumus miseriam epulonis sitim post pocula, post epulas, post convivium aternitatibus omnibus duraturam. Aquæ guttulam ab extremo digito fundendam rogar, sed nullis eam sæculis impetrabit. Dura commutatio, pro poculis & mensis tam celeri sine clausis aterna sitis, aternæ flammæ. Hæc scimus, quæ tamen insaniam hilariter concoquimus, nec obvia omnibus remedia, preces, sitim, jejuniâ admittimus. Nimirum malumus mensas aternitate totâ diluendas, quàm jejunas Lazari dies, & siccas cenulas aternis mensis ac deliciis donandas. Neque nos exempla terrent, neque interitus plurimorum cautos & prudentes faciunt. Plus potest inveterata consuetudo, lociorum provocaciones, joci, risus, & quæ mensas largiores comitari solent, quàm Dei leges, quàm omnis exemplorum series, quàm ab omni ævo laudata temperantia.

Frustrâ sunt omnium Sapientum monita. Audiuntur Propheta, sed spernuntur: vociferatur Salomon, sed expulsiuntur. Nil proficiunt apud nos saluberrimæ voces illæ: Fornicatio, & vinum, & ebrietas auferunt cor. Luxuria sa res vinum, & tumultuosa ebrietas: quicumque his delectatur, non erit sapiens. Hæc audimus, & negligimus. Dulce est sopiri vino. Quidquid Apostolus moneat. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Hæc monita scimus, & contemnimus. Hinc ubique passim regnat ebrietas, & cum eâ omnis vitiorum tyrannis: neque enim ullum vitium ab ebrietate, & immodico vini usu exulat. Omnis omnino improbitas, scelera omnia, uno ebrietatis sinu foventur. Libido, impudicitia, Dei oblitio, perjuria, cædes, rapinæ, alienus torus, latrocinia, & quidquid graviorum scelerum est, in hac unâ ebrietatis Lernâ turbidè stabulantur. Hæc omnia vino familiaria sunt. Famæ, valetudinis, crûmenæ dispendia tacemus. Matrix malorum omnium ebrietas. Hinc apud inferos in epulone convivia cruciantur, hinc in Abrahæ sinu in Lazaro jejuniâ recreantur. Hinc immittissima Christi sitis, quæ mensas nostras nostramque crapulam damnat. Discamus pro Christo & cum Christo brevem sitim tolerare, aut saltem non ultra sitim (quod nec bestia quidem faciunt) potum ingurgitare. Sed hic documentum quadruplex instillamus.

Osee cap. 4. v. 11. Prov. c. 20. v. 1. Ad Ephes. s. 5. v. 18.

Omnis improbitas, scelera omnia, uno ebrietatis sinu foventur.

Quadruplex documentum.

§. VII. Quadruplex est dicti præceptio.

1. Desiderium patiens pro Christo inflammandum. Ps. 115. v. 4. Ionn. c. 19. v. 28. Idem c. 18. v. 11. & Matt. c. 26. v. 54.

I. Excitanda sitis Domini calicis, desiderium patiens pro Christo inflammandum. Rex David excitatissimus, Calicem salutis accipiam, inquit, & nomen Domini invocabo. Senenli virgini Catharinæ Christus saluberrimam præceptionem istam tradebat: Quod amarum est, dulce puta; & quod dulce videtur, pro amaro habe. Christianis id omnibus dictum. In hujus desiderii honestissimi stimulum sit vox ista, Sitio. Sciens Jesus, quia omnia jam consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit, Sitio. Ita in oliveto, Petrum à vi reprimens, Calicem, inquit, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum: Quomodo ergo implebuntur Scriptura, quia sic oportet fieri. Acetum porò non ideo ori Domynico admotum, quia Deus ita fieri voluit, ut jam supra demonstratum est, sed quia Deus id futurum prævidit, idcirco fieri decrevit. Nos hostes nostri maledicunt, vexant, affligunt, non quia Deus ab aeterno decreverit ut illi hoc faciant, sed quia eos hoc facturos prævidit, ideo ut nos in penam patiamur constituit.

Nos ergo in omnibus idemtidem dicamus: Ut impleatur Scriptura, libens hoc patiar, & hoc, & istud, & illud, & quidquid mihi seu hodiernâ, seu crastinâ, seu peræternâ luce, hoc alteròve anno obvenerit patientium. Nam quidquid à primo lucis exordio, ad ultimum vitæ halitus cuicumque perferendum, id omne in intellectu & voluntate Dei, volumine immenso vel ad extremum apicem perscriptum est. Omnium no-

Quidquid cuicumque perferendum, id omne in intellectu & voluntate Dei perscriptum est.

strum vita secundum omnes illius partes maximas, secundum momenta omnia in hoc libro continetur exactissime descripta. Ut igitur impleatur Scriptura, sit istud, sit hoc, sit illud, quidquid Deo visum ut perferam. Christus non ignorans, unicum adhuc ad cruciatum ceteros additamentum superesse, acetum ludibrio porrigendum, ne igitur vel punctulum paternæ voluntatis omitteretur, dixit, Sitio. O sitim quæ non in cruce primùm exarsit! Jam in itinere quod Hierosolymam versûs insitit, sitire cepit, desiderio desiderans illud Pascha cum suis manducare. Hinc & illa sitientis voces: Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & Senioribus & damnabunt eum morte, & tradent eum gentibus, & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum. Nihilominus ad perferenda hæc properabat, imò & præcedebat illos; ad eò hunc calicem sitiebat. Hinc & illa sitientis voces: Ecce ascendimus Hierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & Senioribus & damnabunt eum morte, & tradent eum gentibus, & illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum. Nihilominus ad perferenda hæc properabat, imò & præcedebat illos; ad eò hunc calicem sitiebat. Apud judices ferè semper tacuit, nemorâ injiceret morti; sitiebat. mori. Cum ad columnam cæderetur flagris, congregaverunt ad eum universam cohortem, hoc est, mille ducentos quinquaginta milites. Vix dubium est fuisse talem prætoriam cohortem, seu, decimam Romanæ legionis partem, ex arce Antonia convocatam. Ab eorum singulis cædi voluit quemadmodum Academiis exteris mos est, ut reus à singulis adolescentibus studiosis plagas accipiat. Hæc nempe sitiebat Christus; nec dubium quin aliquot plagarum millia accepit. Cum verò sitiens Dominus flagella in corpore retinere non posset, saltem spinas voluit, quas capite excepit & asportavit, fors spinis etiam cæsus fuit. Sitiebat cruciatum. In itinere ad Golgothæum collem socium habere voluit Cyrenæum, ut eò citius perveniret ad crucis tormentum. Hinc & Solymaitis flentibus matronis dixit: Nolite flere super me. Reverâ hos dolores sitiebat immensum. Hic quisque sibi ipse dicat: Funde aquam, ô saxum durissimum, aquam funde: dala-crymas, da spem, & preces, commiserationem ostende, sit ubi ubi crucifixi conquiesce.

Macarius, cum ad eum hostis ætuans ac sitibundus meridie divertisset, & aquam petisset, Macarius illi, Mi bone, inquit, sufficit tibi hæc umbra frigidiuscula, quæ navigantium & viatorum puerini caret. Ita prolixus cum tentationum aut afflictionum æstus & sitis urit, sufficit nobis hæc umbra Crucifixi. Hic cervus sitiens clavis confixus monstrat, quomodo perferamus sitim. O dulcis umbra! Jure sibi gratuletur hospes: Sub umbra illius quem desideraveram, sedi, & fructus ejus dulcis guttur meo. Sitiamus, quem bibere necesse est, calicem salutis.

II. Excitanda sitis divini honoris, seu, zelus animarum exerendus. Non tantum ad fontem Sichar, nec in cruce solum, sed totâ vitâ Christus sitit salutem nostram. Hæc sitim accendit & mærores auxit, tot hominum interitus. Hoc & nos ad miserationem & opem erigat, tot animarum millia perire. In medium consular & juvet, quisquis potest, ut tanta cacodæmoni præda subtrahatur. Hujus animi Paulus, Non quero, inquit, quæ vestra sunt, sed vos. Ego autem libentissime impendam, & prope impendam ipse pro animabus vestris. Hæc vera sitis est, non sitire suam solium, sed & aliorum salutem.

Tres Scytharum reges, Homarges, Sacephares, Tamyris, contra Dariûm & Persas movebant arma. Quicum in locis desertis de re præsentis consilium caperent, Risaces vitæ audeos adit, promisitque omnes Perlarum facias sine ullâ Scythici exercitûs jacturâ extinguendas, modò Reges jurejurando sponderent, libens suis ac nepotibus equos & pecunias daturus. Insuperandum dederunt Reges. Mox Risaces in seipsum stringens ferrum, & auribus & naribus, sed & reliquo corpore se secundum mutilavit. Ita transfugit ad Dariûm. Hic vociferari ac ejulare, Scythas omnes execrari, ita se à Scytharum regibus mutilatum clamare, sed non diu impand